

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1. Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcej potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Trnavský samosprávny kraj
4. Názov projektu	Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou v Trnavskom samosprávnom kraji 1
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY4
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub bez písomného výstupu Anglický jazyk
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	7.12.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Hotelová akadémia Ľudovíta Wintera Piešťany, miestnosť Breda
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Jana Kamasová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.hastropy.sk www.trnava-vuc.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Nové metódy na zlepšenie čitateľskej gramotnosti, príprava pracovných listov
Odovzdanie skúseností z techník na zlepšenie písomného prejavu žiakov

Kľúčové slová: čitateľská gramotnosť, metódy a techniky na zlepšenie čitateľskej gramotnosti a písomného prejavu

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Čitateľská gramotnosť a schopnosť spracovať text tak, aby si žiak vedel z neho vybrať to podstatné, čo potrebuje k štúdiu, sa v primárnom vzdelávaní neustále vyvíja a zdokonaľuje. Čitateľská gramotnosť nie je len o schopnostiach a zručnostiach samotného čítania, ale aj o schopnostiach a zručnostiach s textom pracovať. V mnohých vyspelých krajinách má pojem gramotnosť oveľa širší význam a dnes sa chápe ako súbor vedomostí, zručností a stratégií, ktoré človek nadobúda po celý život, pričom na rozvoj gramotnosti vplývajú zmeny v spoločnosti, v ekonomike a v kultúre.

Čitateľská gramotnosť je východiskovou kompetenciou pre všetky procesy vzdelávania každého jedinca. Má vplyv nielen na pochopenie prečítaného, ale aj na spôsob vyhľadávania informácií, výber ich zdrojov, hodnotení, či použítí, ako aj v podávaní vlastných poznatkov. Na základe toho, čo vyžaduje čitateľská gramotnosť, nejde nespomenúť proces porozumenia textu. K lepšiemu porozumeniu textu u žiakov môže dôjsť dvoma spôsobmi:

a) zlepšovať proces porozumenia textu u žiakov tak, aby sa naučili klásť si cieľ porozumieť textu a nacvičovať u nich postupy uplatňujúce efektívne porozumenie textu;

b) používať také učebné texty, ktoré pomáhajú porozumeniu textu svojimi vlastnosťami a postupne rastúcou obtiažnosťou rozvíjajú a zlepšujú textové kompetencie žiakov.

Technika čítania spolu s porozumením textu patrí k základným zručnostiam čitateľa.

Najznámejšie techniky čítania sú:

- a) INSERT - Pomocou tejto metódy sa zaznamenávajú hlavné myšlienky a jedná sa o značkovanie textu, v ktorom si žiaci označujú informácie podľa presne zadaných znakov:
 - √ - známe myšlienky
 - + - nové informácie získané z textu
 - - - myšlienky, s ktorými nesúhlasí
 - ? - údaje, ktorým nerozumie, prípadne sa chce dozvedieť viac.
- b) Brainstorming (búrka mozgov) Brainstorming je jednoduchá skupinová vyučovacia metóda nenáročná na čas, prípravu, realizáciu i pomôcky a stredne náročná na vedenie žiakov, spracovanie a využitie výsledkov práce. Jej princíp spočíva v tom, že žiaci vyjadrujú svoje názory na zadanú tému. Pomáha rozvíjať slovnú zásobu, kompetencie k riešeniu problémov (sústredenosť na tému, návrhy riešenia), komunikačné kompetencie (výstižné vyjadrovanie, aktívne počúvanie, rešpektovanie pravidiel v skupine) i osobnostné a sociálne kompetencie (zvyšovanie sebavedomia, zlepšovanie klímy v triede). Je vhodná na ktorúkoľvek časť vyučovacej hodiny.
- c) Mentálne mapovanie (pavučina, myšlienkové mapy) Táto metóda je použiteľná na skupinovú kooperáciu a zameriava sa na grafické znázornenie myšlienok a pojmov vo vzájomných súvislostiach. Myšlienkovú mapu môže vytvárať celá trieda kolektívne, ale aj v skupine či individuálne. Je jedinou metódou, ktorá sa dá použiť v ktoromkoľvek predmete na všetkých stupňoch vzdelávania, dokonca aj v materskej škole. Rozvíja kompetencie k učeniu (vyjadrenie základnej súvislosti medzi pojmi, hierarchické usporiadanie myšlienok), komunikačné kompetencie (prehľadné a logické grafické vyjadrovanie, interpretácia myšlienkových pochodov), personálne a sociálne kompetencie (intenzívna spolupráca v tíme, presadzovanie a prijímanie návrhov v prospech tímu) a kompetencie k riešeniu problémov (vyhľadávanie zhodných a rozličných znakov). Táto metóda sa dá použiť na začiatku hodiny ako motivácia, na hodnotenie vedomostí žiakov či na zhrnutie informácií o učive.
- d) Aktívne tvorivé písanie Je to metóda, v ktorej ide o netradičnú písomnú produkciu textu, ktorý je konštruktívne nový, nekonvenčný, ale originálny. Stimuluje sa rôznymi technikami a metódami podporujúcimi tvorivé a samostatné myslenie. Tvorivé písanie pomáha prispieť k zvýšeniu kompetencie komunikovať v cudzom jazyku. Techniky tvorivého písania môžu

tvoriť hlavné jadro vyučovacej jednotky, úvodnú časť rodiaceho sa textu – pri hľadaní a zadaní témy, pri motivácii, pri samotnej expozícii, ako aj fixačnú a záverečnú fázu hodiny.

13. Závety a odporúčania:

Čítanie je jednou zo schopností, ktorú bude človek využívať po celý život. Čitateľskú gramotnosť môžeme charakterizovať ako komplex vedomostí a zručností jedinca, ktoré mu umožňujú zaobchádzať s písomnými textami bežne sa vyskytujúcimi v životnej praxi.

Členky pedagogického klubu sa zhodli na spoločnom postupe pri výbere textov na rozvoj čitateľskej gramotnosti a o potrebe žiakov vedieť texty nielen prečítať a rozumieť im, ale aj vyhľadávať, spracovávať a porovnávať informácie obsiahnuté v texte, reprodukovať obsah textu a iné.

Čítanie s otázkami vo dvojiciach - Metóda vhodná do fázy po čítaní. Žiaci pracujú vo dvojiciach. Ku zvolenému úseku textu tvoria otázky a navzájom si ich kladú. Mali by to byť otázky, ktoré pomáhajú porozumieť napísanému, i tomu, ako je to myslené. Metódou žiakov vedieme k návyku, že nad textom sa vždy vynárajú otázky, učíme ich formulovať skúmané otázky a uvedomiť si účel čítania, rozvíjame samostatnosť v porozumení. Na záver aktivity môžeme vyzvať dvojice, aby ostatným prezentovali najzaujímavejšiu, najťažšiu či najvtipnejšiu otázku.

Čítanie s predvídaním - Spoločný text čítajú žiaci postupne po častiach. K nim vždy každý žiak samostatne predvída, o čom sa bude čítať. Následne svoje predpovede preberie vo dvojici, v skupine, príp. v celej triede, potom číta a po čítaní si spolu s triedou ujasní, ako sa text rozvíjal a ako sa to zhoduje alebo rozchádza s predpoveďami žiakov. Ide o vyvodzovania odhadu z náznakov v texte.

Vyhľadávanie kľúčových slov - Aktivita sa využíva v dvoch podobách: pred čítaním ako nástroj na predvídanie, po čítaní ako nástroj reflexie. S využitím kľúčových slov pri čítaní textu vyhľadávajú a navrhujú kľúčové slová sami žiaci a učia sa tým, čo v texte hrá významnú a čo vedľajšiu úlohu, od ktorých bodov (výrazov) sa dej alebo problém rozvíja. Pripravujú sa tak na zručnosť sumarizovania.

Pojmová mapa -Pojmová mapa je grafickou schémou obsahu textu. Ak žiak dostane úlohu, aby načrtnol pojmovú mapu textu, napíše na papier všetky hlavné pojmy učiva (obyčajne ako uzly grafu) a pospája ich spojnicami – čiarami, ktoré vyjadrujú vzťahy medzi týmito pojmi. Umožňuje vyjadrovanie nadradenosti a podradenosti jednotlivých pojmov, teda umožňuje aj diagnostikovať ich hierarchické chápanie.